

«ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА 2019: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ»

XV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

УДК 821:004

ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ» В ТЕХНІЧНОМУ ВУЗІ СЬОГОДНІ

Данильчук Ольга Михайлівна, кандидат
філологічних наук, доцент Національний університет
кораблебудування ім. адмірала Макарова Україна, м.
Миколаїв

Анотація: У статті розглядається доцільність застосування нових інформаційних технологій у вивченні курсу історії зарубіжної літератури в технічному вузі сьогодні.

Ключові слова: веб-сайт, інформаційні технології, культура, література.

Визначні досягнення в усіх сферах суспільного розвитку невіддільні від науково-технічного прогресу, який в певній мірі ґрунтується на всебічному застосуванні культури й зокрема художньої літератури. Студенти вищого технічного навчального закладу гуманітарного напрямку, які поглиблено вивчають англійську мову, загальні мовознавчі дисципліни, комп'ютерні науки й опановують спеціальність, яка здатна розв'язувати завдання в галузі обробки інформації та інформаційного пошуку на різних мовах, серед основних професійно-орієнтованих дисциплін вивчають і курс «Історія зарубіжної літератури». Метою викладання літературознавчої дисципліни є ознайомлення студентів з основами науки про художню літературу, її теорію та історію, що є необхідним для вирішення як теоретичних, так і практичних завдань предмету; прищеплення їм вміння самостійно вивчати навчальну літературу з курсу; розвиток їх логічного мислення й підвищення їх загального рівня філологічної культури; а також формування навичок літературознавчого дослідження.

Курс «Історія зарубіжної літератури», що викладається студентам спеціальності «Прикладна лінгвістика» в Гуманітарному інституті НУК ім. адмірала Макарова протягом двох навчальних років (I–IV семестри (стаціонарної форми навчання) і III–VI (заочної), ставить за мету ознайомити слухачів із закономірностями розвитку літературного процесу, починаючи з VIII століття до н.е. до V століття н.е. (курс «Антична література», одним з головних завдань якого є формування у студентів уявлення про античну літературу як першооснову західноєвропейської літератури та її роль у світовому літературному процесі), з VI до XVI століття (курс «Література Середніх віків і доби Відродження»), XVII–XIX століття (курс «Класицизм.

Бароко. Просвіта. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм») і ХХ– ХХІ століття (курс «Література ХХ століття. Постмодернізм. Масова культура й література»). Останній є закінченням теоретичного і практичного курсу з історії зарубіжної літератури, він дає можливість студентам засвоїти важливі знання про культурно-історичний характер розвитку сучасної цивілізації країн Європи і Америки на матеріалі творів художньої літератури ХХ–ХХІ століть та розвитку тенденцій попередніх епох у літературі цього періоду. Головні напрями сучасної літератури розглядаються в порівняльно-історичному аспекті, твори аналізуються в контексті попередніх епох (антична, середньовічна та інші) та нових напрямів розвитку західноєвропейської та американської літератур.

Варто зазначити, що вивчення дисципліни орієнтоване не тільки на філологічну, історико-літературознавчу підготовку студентів, їхнє залучення до проблем міжкультурної комунікації, але виконує й виховну функцію. Безумовно, викладач не претендує на висловлювання єдино правильної точки зору стосовно предмета бесіди, а обов'язково запрошує слухачів до діалогу. Схвалюється висловлювання студентами нестандартних, проте аргументованих думок, адже художній твір – це не лише текст, він живе в часі й має свою історичну цінність для сьогодення й наступних поколінь.

До того ж у сучасних умовах, коли відбуваються процес інтеграції та глобалізації, вивчення курсу «Історія зарубіжної літератури» є особливо актуальним, оскільки духовна, літературна, культурна інтеграція допомагає зрозуміти складні процеси не лише в літературі, а й у суспільстві в цілому. Проблема взаємозв'язку літературних, а отже, і культурних процесів набуває вагомості. Зміни в парадигмі мислення, що відбуваються в сучасному культурному й соціальному просторі протягом останніх десятиліть, підштовхують переосмислити чимало літературних категорій і філософських канонів. У теоретичному плані ідеї культурного плюралізму, децентралізації, інтеграції, заперечення авторитетів, розширення канону сприяють науковому переосмисленню літературних, а отже, і культурних процесів.

Крім того, соціально-культурні зміни призводять до того, що практично будь-яка виникаюча наукова проблема вимагає синтезу дисциплінарних знань, оскільки всі дисципліни вивчаються, спираючись одна на одну. Інформатизація суспільства і впровадження сучасних веб-технологій в усі сфери людського життя пред'являють нове соціальне замовлення до системи вищої освіти. З одного боку, використання веб-технологій відкриває нові можливості стосовно поліпшення й удосконалення навчального процесу, з іншого – система освіти повинна забезпечити підготовку фахівців, які успішно впливатимуть на цей процес. Застосування нових інформаційних технологій при вивченні курсу «Історія зарубіжної літератури» в технічному вузі гуманітарного напрямку знаходить все більшого поширення в наші дні. Навчання за допомогою нових інформаційно-технічних засобів вимагає нових форм і методів навчальної діяльності, за рахунок автоматизації низки рутинних складових навчального процесу.

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА 2019: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ»

XV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

Метою сучасної підготовки студентів є модернізація й оптимізація освітнього процесу. Викладач як організатор процесу навчання постійно стикається з проблемою ефективності, яка залежить від складності задач, які він вирішує, і від змісту учбового процесу, і від темпу навчання, і від вибору ним методів, засобів, форм навчання, і від ступеню самоорганізації студентів на учбовому занятті. У зв'язку з цим для викладача стає особливо важливим оволодіння механізмами наукової організації праці, одним з принципів якої є принцип оптимізації. У зв'язку з цим змінюються завдання і методи навчання, максимально наближаючись до індивідуалізації загальної і професійної підготовки студентів. Чимале значення на даному етапі набуває інформаційно-комунікаційне середовище, в якому перебуває кожен студент. Це створює умови для активного використання комп'ютерних засобів технологій в навчальному процесі, підвищуючи при цьому значимість та ефективність самостійної роботи. На сучасному етапі у рамках курсу «Історія зарубіжної літератури» студентами «Прикладної лінгвістики» навчального рівня «бакалавр» на базі дипломних робіт вже створено низку учбових веб-сайтів, що висвітлюють актуальні питання літературознавства, застосовуючи системний аналіз, що об'єднує літературознавство, лінгвістику, лінгвокультурологію, когнітивно-семіотичні дисципліни та комп'ютерне програмування, про що свідчить тематика дипломних робіт: «Створення веб-сайтів для самостійної/індивідуальної роботи студентів на тему...»: «Художня практика сучасної масової культури: проблематика і поетика романів С. Кінга», «Генеza детективного жанру в контексті масової культури (на матеріалі англomовної прози ХІХ–ХХ століть)», «Божественна комедія» Данте як синтез середньовічної культури (сучасна інтерпретація образів Данте в романі Анхеля де Куатьє «Сповідь Люцифера»)), «Діалог авторки з читачем посередництвом тексту (витоки й розвиток жіночої прози в європейській та американській літературі)», «Текстові особливості літературних напрямів Великобританії рубежу ХІХ–ХХ століть», «Лінгвістичні особливості жанру “трилер” західноєвропейській літературі ХХ століття», «Структурно-стилістичні особливості художнього дискурсу Е. Гемінгвея», «Лінгвістичні аспекти роману-бестселеру в сучасній західноєвропейській літературі», «Когнітивно-семіотичні особливості творчості Р. Баха в контексті сучасного мейнстріму» та інші.

На базі своїх дипломних робіт студенти створюють веб-сайти за двома напрямками: враховуючи запити в систематизації та узагальненні знань з певних тем цільового користувача та для його пошукових робіт. Для цього розробляються сайти за допомогою конструктора сайтів – онлайн-сервісу для швидкого створення й комфортного управління сайтом. Наявність знань в областях програмування, дизайну й роботи з хостингом при його використанні в даному випадку не потрібно. Всі файли сайту знаходяться на хостингу – хмарному сховищі, за стабільність роботи якого відповідає команда фахівців

сервісу. Wix.com – міжнародна хмарна платформа для створення і розвитку інтернет-проектів, яка дозволяє створювати професійні сайти та їх мобільні версії на HTML5 з допомогою інструментів drag-and-drop. Створені веб-сайти за допомогою конструктора WIX є простими й доступними у використанні. Лаконічна структура головної сторінки та доступні в простому користуванні клавiші дозволяють швидко освоїти даний ресурс.

Відтак, сайти створюються для широкого кола користувачів: людей різних професій, студентів та викладачів вищих навчальних закладів, учнів та вчителів загальноосвітніх шкіл тощо. Таким чином, наукова новизна одержаних результатів таких робіт, в яких застосовуються об'єднані знання літературознавства, лінгвістики, лінгвокультурології, когнітивно-семіотичних дисциплін та комп'ютерного програмування, полягає в новому осмисленні проблем національної та світової сучасної літератури; уточненні, конкретизації історико-літературних уявлень про літературний процес; і, головне, – у вибудові нового уявлення про художню цінність феномена художньої культури й літератури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРЫ

1. Морева Н. (2013) Понятие оптимизации учебного процесса. Взято из www.konnesans.ru

2. Ткаченко В. Створення веб-сторінок і сайту Взято з <http://www.lessons-tva.info/book.html>

Summary: In the article expedience of application of new information technologies is examined in the study of course of history of foreign literature in a technical university today.

Keywords: web site, information technologies, culture, literature.

Аннотация: В статье рассматривается целесообразность применения новых информационных технологий в изучении курса истории зарубежной литературы в техническом вузе сегодня.

Ключевые слова: веб-сайт, информационные технологии, культура, литература.